Elektronicznie podpisany przez:
Zbigniew Władysław Rękas
dnia 4 grudnia 2025 r.

Uchwała nr SO V.410.98.2025

V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 4 grudnia 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przez Gminę Końskie

V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodniczący: Zbigniew Rękas

Członkowie: Iwona Kudła

Agnieszka Zarębska

działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) uchwala, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Gminę Końskie pożyczki długoterminowej w kwocie 5.000.000,00 zł, z uwagami zawartymi w treści uzasadnienia.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 21 listopada 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Końskie znak: FN.3022.2.2025, dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Końskie pożyczki długoterminowej w kwocie 5.000.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 4.000.000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.000.000,00 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Miejskiej w Końskich:

1. Uchwała nr X/81/2024 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Końskie na 2025 rok ze zmianami, w szczególności wynikającymi z uchwały nr XIX/136/2025 z dnia 21 listopada 2025 r.

W powyższej uchwale z uwzględnieniem jej zmian m.in. określone zostały:

— planowane na 2025 rok przychody z tytułu:

a) emisji papierów wartościowych (obligacji), których zbywalność jest ograniczona w kwocie 8.000.000,00 zł,

b) pożyczek zaciąganych na rynku krajowym w kwocie 5.000.000,00 zł,

— planowane rozchody w łącznej kwocie 9.000.000,00 zł,

— limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w tym m.in.:

a) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 4.000.000,00 zł,

b) na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 9.000.0000,00 zł.

Skład Orzekający nadmienia, że uchwałą nr 61/2025 z dnia 9 października 2025 r. pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu obligacji komunalnych przez Gminę Końskie z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 8.000.000,00 zł.

Zatem zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii uwzględnione zostało w planowanych na 2025 rok przychodach oraz ustalonych na 2025 rok limitach.

2. Uchwała nr XIX/135/2025 z dnia 21 listopada 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Końskie na lata 2025-2038.

W uchwale tej z uwzględnieniem jej zmian m. in. określone zostały na 2025 rok przychody oraz rozchody budżetowe, których wartość odpowiada kwotom przychodów i rozchodów zaplanowanych w budżecie, a zatem przedmiotowa pożyczka długoterminowa w wysokości 5.000.000,00 zł uwzględniona została w ustaleniach wieloletniej prognozy finansowej, w szczególności w zakresie planowanych przychodów, rozchodów, długu oraz niżej wykazanego wskaźnika.

Skład Orzekający ustalił, że niniejszą uchwałą ustalono wydatki na obsługę długu, których łączna planowana wartość w latach 2025-2038 wynosi 66.161.397,62 zł.

W ww. uchwale wykazano ponadto, że na koniec 2024 r. dług Gminy Końskie wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 120.000.000,00 zł, co jest zgodne ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r.

W przypadku zaciągnięcia w 2025 roku planowanych zobowiązań (w tym zobowiązania będącego przedmiotem niniejszej opinii) oraz po uwzględnieniu planowanych w rozchodach budżetu spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 9.000.000,00 zł dług Gminy Końskie na koniec 2025 r. wyniesie 124.000.000,00 zł.

Aktualnie obowiązująca Wieloletnia Prognoza Finansowa potwierdza, że w planowanym okresie spłaty długu, tj. w latach 2025–2038 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę opiniowanego zobowiązania) spełniają wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach 2025-2038 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach od 5.007.265,76 zł do 21.800.000,00 zł, w sytuacji wykonanych w latach 2022-2024 nadwyżek operacyjnych w wysokości odpowiednio: 5.046.996,68 zł, 314.296,21 zł oraz 2.990.278,45 zł, przy czym wg planu na III kwartał 2024 r. nadwyżka operacyjna prognozowana była na poziomie 5.085.893,89 zł. Niezrealizowanie prognozowanych wartości na założonym poziomie niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zatem Skład Orzekający zwraca uwagę, iż spłata pożyczki długoterminowej będącej przedmiotem niniejszej opinii, nie spowoduje przekroczenia przez Gminę Końskie ustawowo określonych granic

zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja prognozowanych wielkości nie będzie odbiegać od przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2025-2038. Przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni bowiem przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III kwartału 2025 r. wynika, że Gmina Końskie nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zobowiązań wymagalnych, a jej dług wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuły dłużne wynosił 116.250.000,00 zł.

3. Uchwała nr XIX/137/2025 z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej.

Uchwała ta określa kwotę zaciąganej przez Gminę Końskie pożyczki długoterminowej (5.000.000,00 zł), cel zaciągnięcia tego zobowiązania, termin jego całkowitej spłaty (w latach 2026-2029) oraz źródło spłaty, którym będą dochody własne lub przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, emisji obligacji. Zabezpieczeniem spłaty będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno zaciągnięcie przez Gminę Końskie pożyczki długoterminowej w kwocie 5.000.000,00 zł, jak i spłata tej pożyczki odpowiada wymogom prawnym związanym z zaciąganiem tego rodzaju zobowiązania. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez jednostki samorządu terytorialnego pożyczek długoterminowych określone zostały w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

Reasumując: wobec spełniania przy zaciąganiu i spłacie opiniowanego zobowiązania zaliczanego do tytułów dłużnych aktualnie obowiązujących wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2029) Skład Orzekający podnosi i zastrzega, że:

— w okresie obejmującym spłatę opiniowanego zobowiązania nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Gminy Końskie, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowej pożyczki) określone w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Końskie stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są

na podstawie prognoz finansowych dotyczących m.in. dochodów i wydatków bieżących budżetu, które to wartości można jedynie oszacować, a nie określić jako pewne. Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania przez jednostkę prawidłowej realizacji dochodów i wydatków budżetowych w celu zachowania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

— ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii. Oceny tej dokonano w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652). Jednocześnie Skład Orzekający podkreśla, że nie ma możliwości dokonania w sposób pewny długookresowej oceny prowadzącej do wniosku, że zaciągnięcie przedmiotowego długoterminowego zobowiązania nie będzie zagrażać realizacji zadań publicznych przez Gminę Końskie w latach następnych. Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego zarządzania długiem Gminy.

— nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa,

— niniejsza opinia nie stanowi oceny zdolności do spłaty pożyczki w rozumieniu art. 70 w związku z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.). Ocena ta należy wyłącznie do banku udzielającego pożyczki.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Końskie przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Zbigniew Rękas